

Технології STEM-освіти відіграють важливу роль у проведенні як звичайних, так й інтегрованих уроків. У ході проведення таких уроків збільшується кількість учнів, які усвідомлено опановують навчальний матеріал. Інтегрований підхід при сучасному викладанні біології й екології дозволить підвищити якість окремих компонентів навчального процесу та сприятиме формуванню в учнів основних життєвих компетентностей та практичному застосуванню знань, формуванню цілісної наукової картини світу.

Отже, використання технологій STEM-освіти на уроках біології й екології забезпечує максимальну ефективність, створюючи умови для формування природничих та екологічних компетентностей, наукової картини світу, удосконалення дослідницьких умінь і формування інноваційного мислення, яке є основою інтелектуального зростання дитини та формування її творчої особистості.

Список використаних джерел:

1. Про схвалення Концепції розвитку природничо-математичної освіти (STEM-освіти). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/960-2020-%D1%80#>
2. Балик Н. Р. Підходи та особливості сучасної STEM-освіти / Н. Р. Балик, Г. П. Шмигер // Фізико-математична освіта: науковий журнал. – 2017. – Випуск 2 (12). – С. 26–30.
3. Безіна О. В., Казакова Л. Л. Використання елементів STEM-технологій на уроках природничо-математичного циклу. URL: http://osvita.ua/school/lessons_summary/edu_technology/58197/
4. STEM-освіта: стан впровадження та перспективи розвитку : матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції, 9-10 листопада 2017 року, м. Київ. – К. : ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», 2017 – 160 с.

ВИДАТНІ УКРАЇНСЬКІ ПЕДАГОГИ В КОНТЕКСТІ ВИКЛИКІВ СУЧАСНОСТІ: А. С. МАКАРЕНКО, В. О. СУХОМЛИНСЬКИЙ, Г. В. МОХНЕНКО

**Кулик Ю. С.
Полтава, Україна**

Науковий керівник: Пашко Людмила Федорівна,
кандидат педагогічних наук, доцент, вчитель основ здоров'я
Полтавського обласного наукового ліцею-інтернату II-III ступенів
імені А. С. Макаренка Полтавської обласної ради

Видатні українські педагоги внесли великий вклад в розвиток світової науки.

Кожна епоха народжує свого генія. А. С. Макаренко, В. О. Сухомлинський, Г. В. Мохненко жили і творили в різні часи,

соціальні умови в яких вимагали особливих підходів у вирішенні педагогічних проблем.

Головні завдання Нової української школи на сучасному етапі розвитку суспільства полягають у формуванні успішної, творчої особистості учня. Розв'язати цю проблему покликана компетентнісно орієнтована освіта. Компетентності мають сформуватися в процесі навчання і містити знання, вміння, навички, відносини, досвід діяльності та поведінкові моделі особистості. Сучасна освіта передбачає виховання активної особистості, здатної до створення і реалізації власного життєвого проекту. Творче застосування педагогічної спадщини минулого дає можливість успішно вирішувати нові завдання сучасної освіти.

Ми звертаємось до класичної педагогічної системи А. С. Макаренка, В. О. Сухомлинського та актуальної педагогіки сучасності Г. В. Мохненка для переборення шкідливих звичок і наркотичної залежності, тяжковилікуваної Сучасною медициною. Методичні основи виховання здорової, сильної працездатної, успішної особистості особливо актуальні в наш час, який містить нові виклики суспільства в умовах складних економічних змін. У цих умовах потрібна оновлена педагогіка, яка містить в собі кращі ідеї педагогічної спадщини минулого і сучасності.

Гуманістичні ідеї видатних українських педагогів передбачають виховання активної особистості, здатної до створення і реалізації власного життєвого проекту. Витоки гуманістичної педагогіки знайшли розвиток в системах А. С. Макаренка, В. О. Сухомлинського, Г. В. Мохненка.

Однією з головних ідей цієї педагогіки було виховання особистості в колективі і через колектив. В основу вихованої системи було покладено посильну працю дітей різного віку, систему перспектив розвитку і життєдіяльності, професійне самовизначення і вибір професії.

Важливим положенням класичної педагогіки є те, що дисциплінованість виховується правильною організацією всього життя вихованця. В ній виявляються вольові якості, здатність до гальмування, стриманості, витримки. У вихованця формується вміння саморегулювати поведінку, гальмувати бурхливі вияви негативних емоцій, встановлювати порядок усього життя.

Принцип паралельної дії, тобто вплив на особистість через колектив, тісно пов'язаний з поняттям відповідальності в класичній педагогічній спадщині.

Одним із важливих теоретичних положень цієї спадщини є положення про необхідність перспективи в розвитку колективу і особистості. Мажор – це постійна бадьорість, готовність до дії і, разом з тим, життя в спокійному, енергійному русі.

На основі аналізу творчості видатних українських педагогів можна сказати, що своїм досвідом вони акумулювали кращі педагогічні, філософські ідеї та елементи народної педагогіки. Їхня діяльність тісно пов'язана з їхнім часом.

Феномен «компетентність» з'явився в педагогічній теорії значно пізніше, але з впевненістю можна сказати, що педагогічна система кожного видатного педагога є основою для формувати такі ключові життєві компетентності: професійно-трудова, громадянська, комунікативна, мовленнєва, здоров'язберігальна, емоційно-інтелектуальна, юридична, підприємницька, соціальна, та ін.

Отже, саме гуманні ідеї спадщини видатних українських педагогів дали можливість її широкого застосування у всіх закладах освітньої сфери. До них належать: радість життєдіяльності і спілкування в колективі; задоволення, натхнення та ентузіазм у процесі трудової діяльності та ін.

В наш час з'явилися нові виклики суспільства в умовах алкоголізму, паління та наркоманії. Важливим і цікавим досвідом позбавлення цих шкідливих звичок в сучасних умовах є досвід Г. В. Мохненка, який він відобразив у книзі «Непедагогічна поема». Свою систему виховання в реабілітаційному центрі він побудував на основі класичних ідей видатних педагогів. Щасливе життя дітей та батьків було головним стимулом із самого початку роботи центру. Благодійна діяльність центру стосується також людей, що знаходяться в тюрмах, туберкульозних лікарнях, онкологічних центрах. Ведеться активна робота з дітьми – інвалідами, а також з глухонімими. При центрі діє хоспіс для покинутих літніх людей, центр для жінок з дітьми, які опинилися в складних життєвих обставинах. Адаптаційний центр допомагає людям, що повернулися з місць ув'язнення. Центр веде роботу по будівництву сімейних дитячих будинків, сприяє усиновленню сиріт і створенню прийомних сімей. У засновника центру, пастора Геннадія Мохненка 35 прийомних дітей, при центрі існують декількох дитячих сімейних будинків.

За час існування «Республіки Пілігрим» велась інтенсивна спортивно-туристична робота, підкорено декілька гірських рік і світових альпійських вершин. Цей перелік систематично збільшується. За цей час успішно завершена кругосвітня подорож на велосипедах «Світ без сиріт», яка закликала до усиновлення дітей – сиріт.

В «Пілігримі» була сформульована система покарань разом з вихованцями. До створення «уголовного» кодексу вихованці підійшли творчо: за паління, не миття рук і ніг на ніч, за мат і брутальні слова була своя міра покарання.

Гуманістичні підходи, притаманні цій педагогіці – почуття гордості, радості, задоволення від життя та ін.. спричиняло вироблення ендорфінів та гормонів щастя в організмі на фізіологічному рівні, що з успіхом витісняло те, що викликало «кайф» від наркотиків.

Досвід і нові підходи до вирішення цієї проблеми в педагогічній системі Г. В. Мохненка дають високі результати і заслуговують на уважне вивчення і упровадження в практику. Гуманістичні ідеї цієї педагогіки викликають почуття та емоції (задоволення від спілкування в колективі, переборення труднощів, інтерес до навчання і пізнання світу, радість перемог у спорті та туризмі, естетичні почуття від спілкування із природою), що позбавляють людину від шкідливих звичок. Цю систему варто поширювати у всіх навчальних та виховних закладах.

ПІДГОТОВКА УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ ДО СВІДОМОГО БАТЬКІВСТВА ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА

*Кучер Є. С.
Полтава, Україна*

Науковий керівник: *Педь Катерина Володимирівна,*
учитель англійської мови Ліцею №13 «УСПІХ» Полтавської міської ради

Процес соціального становлення молоді людини сьогодні досліджується у різних сферах її життєдіяльності. Результати цих досліджень свідчать про загострення молодіжних проблем, зумовлене втратою ідеалів, кризовими явищами у шлюбно-сімейних стосунках (високий рівень розлучень, сімейних конфліктів, обмежені можливості для поліпшення житлових умов), низьким рівнем загальної культури молодих людей, незадовільним станом здоров'я, зростанням рівня соціальних відхилень (злочинності, пияцтва, наркоманії, проституції).

Психолого-педагогічний аналіз цієї ситуації дозволяє виділити декілька актуальних проблем. Однією з найболючіших серед них є соціальне сирітство, яке виникає внаслідок ухилення або відсторонення батьків від виконання батьківських обов'язків по відношенню до неповнолітньої дитини. Так утворюється ціла категорія дітей, які внаслідок соціальних, економічних та морально-психологічних причин лишилися сиротами при живих батьках.